

Korak proti bolj objektivnemu kartiranju funkcij gozda

Človek je že zelo zgodaj spoznal, da mu gozd poleg lesa, nelesnih dobrin in divjadi nudi številne druge storitve. Mednje spada tudi zaščitna funkcija gozda. Kako učinkovito lahko gozd varuje ljudi, naselja in infrastrukturo pred nevarnimi pobočnimi procesi, je odvisno od vrste pobočnega procesa in strukture gozda. Drevesa, podrast in ležeče odmrlo drevje so naravne ovire pobočnim procesom, zmanjšujejo njihovo hitrost ter s tem udarno moč. Na strukturo gozda lahko vplivamo z dobro izbranimi gozdnogojitvenimi ukrepi, kot so malopovršinske sečnje, puščanje višjih panjev, odstranjevanje pretežkih dreves, uravnavanje razgibane in raznomerne zgradbe itn. Posebni ukrepi in težji pogoji dela pomenijo dodaten strošek sečnje, zato jih ni smiselno izvajati v vseh gozdovih, ampak le v tistih, kjer je taka funkcija resnično prisotna oz. potrebna. Aktualne metode kartiranja funkcij, kljub določenim merilom za kartiranje, ostajajo pogosto subjektivne, saj vključujejo predvsem metodo terenskega kartiranja, ki temelji na izkušnjah in znanju popisovalca. V tej številki predstavljamo različne pristope modeliranja območij skalnih podorov in s tem izhodišča za nekatere objektivnejše metode določanja zaščitnih gozdov, ki bi gozdarskim načrtovalcem olajšala kartiranje.

V začetku februarja je v Slovenj Gradcu potekala že dvanajsta dražba najvrednejšega lesa. Ponovno je najvišjo ceno dosegel gorski javor rebraš, ki pa tokrat ni bil iz domačih gozdov, temveč iz sosednjih avstrijskih. Gozdarji smo prepričani, da pravilen pristop k redčenju in negi vodi do večjega števila kakovostnih sortimentov. Zagovarjanje tega v javnosti pa nam je pogosto spodletelo in nekateri menijo, da je to bolj odvisno od rastišča in naključja oziroma, da se strošek nege ne obrestuje. V zadnjih desetletjih obseg opravljene nege v naših gozdovih zelo narašča. Razlogi so predvsem višanje stroškov dela, upadanje cen lesa in manjša pripravljenost lastnikov ter države za vlaganje v gozdove. Stanje vse manjše površine ustrezno negovanih gozdov ob večanju stroškov dela je privedlo do razmer, ko je treba ponovno premisliti o možnosti izboljšanja ustaljenih načinov nege. V tej luči predstavljamo primerjavo med izbiralnim in situacijskim redčenjem.

Z vlaganjem v gozdove je povezano tudi vlaganje v varstvo gozdov, kamor vključujemo tudi nekatere ukrepe za zatiranje invazivnih tujerodnih rastlin. Med bolj invazivne vrste sodi navadna barvilnica; predstavljamo zelo praktične nasvete glede njenega odstranjevanja. Lastniki gozdov se pogosto preslabo zavedajo negativnega dolgoročnega vpliva vedno večje prisotnosti invazivnih tujerodnih rastlin na delovanje gozdnega ekosistema in zmanjšanje njegove ekonomske vrednosti. Tovrstne rastline lahko namreč popolnoma onemogočijo njegovo pomlajevanje.

Dr. Mitja SKUDNIK